

Література

1. Федосов В. Теорія фінансів / В. Федосов — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 316 с.
2. Іваницька О.М. Державне регулювання розвитку фінансової інфраструктури: Монографія / О.М. Іваницька — К.: Вид-во НАДУ, 2005. — 276 с.
3. Русскова Е. Г. Методология системного исследования инфраструктуры рыночной экономики: дис. доктора экономических наук: 08.00.01 / Волгогр. гос. ун-т. — Волгоград, 2007. — С. 50—51.

Волкова О. О.

«Фінанси і кредит», 4 курс

*ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»*

Науковий керівник — старший викладач Кокшарова С.М.

ПОДАТКОВЕ НАВАНТАЖЕННЯ В УКРАЇНІ

В умовах ринкової економіки податки є одним з найважливіших важелів впливу держави на економічні процеси, вони слугують тими «кровоносними артеріями», через які відбувається фінансове наповнення бюджетів різних рівнів для реалізації життєво важливих функцій держави.

Потрібно враховувати, що надмірне податкове навантаження є негативним чинником державної податкової політики, яке відповідним чином впливає на розвиток національної економіки, стримує ділову активність суб'єктів господарювання, уповільнює зростання валового внутрішнього продукту та є однією з причин виникнення таких кризових явищ у суспільстві, як соціальна напруженість і загальне зубожіння населення.

Проблемі податкового навантаження та його впливу на соціально-економічні процеси, що відбуваються в країні, присвятили свої праці вітчизняні та зарубіжні науковці А. Виварець, О. Амоша, Л. Кизилова, Ю. Іванов, А. Іванченко, О. Ковалюк, В. Корнус, І. Майбуrows, Д. Мельник, Т. Мунтян, В. Опарін, В. Сенчуков, М. Стецишин, О. Єськов, О. Шарікова та ін.

Показник податкового навантаження на макрорівні відображає ефективність податкової політики, тобто кількісно вимірює сукупний вплив податкових платежів на джерела їхньої сплати.

Економічній науці відомо кілька підходів до оцінювання рівня податкового навантаження, а саме:

- як відношення суми податкових надходжень у бюджет до величини сукупних доходів приватного сектору;

- як різниця між загальною сумою податкових надходжень і видатками й трансфертами з бюджету на утримання приватного сектору економіки;

- як частка податкових бюджетних надходжень у валовому внутрішньому продукті [3, с. 163].

Щоб визначити ефективність оподаткування, визначення рівня податкового навантаження будемо проводити за третім методом, як частка податкових надходжень у ВВП.

Слід відмітити, що рівень податкового навантаження в Україні за роки постійно змінювався. Якщо аналізувати тенденцію за 2009—2010 роки, то слід відмітити, що відбувалось зменшення податкового навантаження. Так, у 2010 році рівень бюджетного податкового навантаження становив 21,4 %, що на 1,4 % менше ніж у 2009 році та на 2,6 % менше ніж у 2008 році. Однак, як свідчать розрахунки у 2011 та 2012 роках податкове навантаження досягло найвищого рівня — 25,5 і 25,6 % відповідно.

Сьогодні в Україні немає резервів зниження сукупного рівня податкового навантаження, проте доцільним є пошук резервів його перерозподілу як щодо суб'єктів, так і об'єктів оподаткування. Для об'єктивної оцінки податкового навантаження необхідно враховувати перерозподіл податкового навантаження в межах об'єктів оподаткування.

Розрахований нами за обраною методикою показник податкового навантаження дещо відрізняється від результатів, що були оприлюднені Світовим банком у щорічному аналізі податкових систем країн світу. Так, згідно із розрахунками Світового банку рівень податкового навантаження в Україні у 2012 році становить 57,1 % [4]. Тепер порівняємо показник податкового навантаження з аналогічним показником країн з розвинутою ринковою економікою. За цим критерієм Україна з рівнем податкового навантаження знаходиться в одній групі з такими країнами, як Швеція (52,8 %), Австрія (53,1 %) та Бельгія (57,3 %).

Порівнюючи показник податкового навантаження України з іншими країнами з розвинутою ринковою економікою, можемо побачити, що даний показник у нашій державі є середнім. Проте зниження податкового навантаження є необхідною умовою виходу України з економічної кризи, що приведе до формування цілої низки позитивних зрушень в економічній і податковій сферах.

Поступове зниження податкового навантаження на фізичних осіб сприятиме збільшенню заощаджень домогосподарств, підвищенню платоспроможного попиту населення, а отже розвитку виробництва та збільшенню реальних доходів платників податків і, як наслідок, — зростання податкової бази.

Література

1. *Данілов О.Д.* Податкова система та шляхи її реформування // О.Д. Данілов, Н.П. Фліссак. — К. : Парламентське видавництво. — 2011. — 215 с.
2. *Іванов Ю.Б., Єськов О.Л.* Сучасне оподаткування: мотиваційний аспект: Монографія. — Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007. — 328 с.
3. *Кушнірчук Ю.М.* Оптимізація рівня фіскального навантаження з метою економічного забезпечення держави / Ю.М. Кушнірчук // Науковий вісник НЛТУ України. — 2010. — Вип. 20.11 — С. 161—169.
4. Paying Taxes 2012 The global picture. — World Bank Group and PricewaterhouseCoopers: 2012. — November 10. — 128 p.
5. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
6. Офіційний Міністерства фінансів України. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://minfin.gov.ua>

Волочай А. С.

«Фінанси і кредит», 5 курс

*ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»*

Науковий керівник — к.е.н., доцент Сибірянська Ю.В.

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ КОНТРОЛЮ ЗА СПРАВЛЯННЯМ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ НА ОСНОВІ ТАКСОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ

Повнота реалізації фіскальної функції ПДВ як одного з бюджетоутворюючих не в останню чергу залежить від ефективності контрольної роботи податкових органів. Питання ефективності податкового контролю досліджували багато науковців, що в свою чергу зумовлює наявність широкого спектру методів оцінювання, проте актуальним напрямком дослідження залишається визначення ефективності у якомусь конкретному показнику.